

Arvoa kaiken hajaantumisesta

Vieraskolumnit

31.7.2018 7:10

Veikko Seppänen, Digitaalisen liiketoiminnan professori, Oulun yliopisto

Olemme ehkä huomaamattamme siirtyneet hajaantumisen aikaan sekä liiketoiminnassa että ihmisten arjessa. Tarkemmin sanoen monet välittäjätahot ovat kadonneet tai muuttuneet.

Tavaroiden ja palvelujen vertailussa, tilaamisessa ja toimittamisissa emme aina enää tunnista tukku- ja vähittäiskauppoja tai edustajia, olipa kyse lomamatkasta tai auton ostamisesta.

Toimimme yhä useammin itse suoraan tarjoajien kanssa Internetin välityksellä.

Kyse ei ole vain itsepalvelusta kuten aikoinaan, koska välikäsien väheneminen, muodon muuttuminen tai kokonaan poistuminen johtaa vähitellen kaksisuuntaisiin markkinoihin.

Voimme tarjota palveluja toisillemme tai vaikkapa myydä aurinkopaneelisähköä energiayhtiölle.

Facebookia ja Wikipediaa voi hyvin pitää kaksisuuntaisina tiedon markkinapaikkoina. Ne osoittavat erinomaisesti voimamme tiedon tuottajina.

Kaiken hajaantuminen välittäjien vähenemisenä edellyttää uutta näkemystä arvosta.

Keskitetysti johdetuissa järjestelmissä arvo syntyy resurssien hankkimisesta ja omistamisesta.

Yksi hoitaa materiaalit, toisella on tuotantovälineet ja kolmas vastaa myyntikanavista. Vielä tarvitaan kuljetus- ja maksuliikennepalvelut.

Perusidea on investoida riittävästi resursseihin, pitää liiketoiminnan käyttökulut kurissa ja varmistaa markkinaosuutensa.

Kun hoidamme asiat ilman välikäsiä, tilanne kääntyy pääläelleen.

Panemme pienet resurssimme töihin, mutta meillä on niitä yhteen laskettuina ylivertainen määrä yksittäisiin investoijiin nähden.

Arvokkaimmaksi seikaksi tulee näiden resurssien ja käyttötarpeiden kohtaaminen. Siksi digitaalinen petinvuokraus, kyytienvälitys ja aina auki oleva nettikauppa ovat saaneet aikaan mullistuksen.

Asuntoaan ei kannata pitää tyhjillään, kukin voi toimia taksikuskina ja hyödykkeen saa itselleen vuorokaudessa.

Uusi arvon tilikirja on hajautuneet resurssit ja toiminnot turvallisesti ja saumattomasti yhdistävä tietorakenne.

Kryptovaluutta Bitcoinia varten kehitetty lohkoketju on sellainen. Jo kymmenen vuotta sitten esiteltynä Bitcoin osoittaa silti myös, millaisia riskejä kaiken hajaantuminen saattaa sisältää.